

Supported by:

Виконавець:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Сприяння енергоефективності

За допомогою Фонду енергоефективності Україна підтримує термомодернізацію житлових будинків

Виклик: будинки споживають занадто багато енергії

Україна належить до країн Європи з найвищими енерговитратами на опалення житлових будинків: на житловий сектор припадає майже третина загального обсягу енергоспоживання. Це пояснюється низькою енергоефективністю житлових будинків, більшість з яких збудовано до 1990 року. Низька енергоефективність означає додаткове навантаження на мешканців, довкілля та клімат, а також загрожує стабільності енергопостачання під час війни.

Для зниження обсягу споживання енергії та відповідних витрат необхідні масштабні інвестиції у модернізацію будівель. Цю роботу виконує український Фонд енергоефективності, створений у 2018 році урядом України за підтримки ЄС та Федерального міністерства довкілля, охорони природи та ядерної безпеки Німеччини. Фонд енергоефективності підтримує об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) у проведенні енергетичної модернізації. У 2019 році розпочато реалізацію програми «Енергодім», в рамках якої Фонд енергоефективності надає кошти для термомодернізації житлових будинків. На початковому етапі GIZ реалізувала програму «Перші ластівки», яка підтримала перші 15 учасників і відшкодувала витрати на підготовку до термомодернізації.

Назва проекту:	Підтримка національного Фонду енергоефективності та програми екологічних реформ (S21) в Україні
Замовник:	Федеральне міністерство економіки й захисту клімату (BMWK)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Бенефіціар:	Міністерство розвитку громад та територій України
Місце реалізації:	Україна
Загальна тривалість:	2018–2026 рр.
Контактна особа:	Айке Мейер, eike.meyer@giz.de

Результати програми є дуже відчутними: термомодернізація допомогла знизити обсяг енергоспоживання майже на 50 відсотків – це відповідно знижує витрати домогосподарств та суму державних субсидій на опалення. Водночас, Фонд енергоефективності посилює стійкість енергосистеми та допомагає Україні наблизитися до виконання власних цілей з захисту клімату, які визначені Паризькою угодою.

Наш підхід до вирішення проблеми: підтримка модернізації житлових будинків

За дорученням Федерального міністерства економіки й захисту клімату Німеччини (BMWK) проєкт «Підтримка національного Фонду енергоефективності та програми екологічних реформ (S21) в Україні» надає уряду України підтримку з подальшого стратегічного розвитку Фонду енергоефективності. Проєкт є складовою участі Федерального уряду Німеччини у Міжнародній кліматичній ініціативі (IKI).

Ми надаємо Фонду енергоефективності підтримку у підвищенні ефективності його структур, розвитку програм фінансування та підвищенні рівня компетенції його працівників за допомогою тренінгів. Окрім цього, ми допомагаємо українським будівельним компаніям удосконалювати свої фахові знання у сфері енергетичного аудиту, підготовки проєктно-кошторисної документації та в інших технічних питаннях, аби вони могли

Житловий будинок у Новояворівську: в рамках пілотної програми „Перші ластівки“ було проведено комплексну термомодернізацію.

ефективно співпрацювати з Фондом. Ми також сприяємо обміну з іншими проектами Міжнародної кліматичної ініціативи.

Війна відчутно впливає на реалізацію проекту: через бойові дії були знищені або сильно пошкоджені тисячі житлових будинків. Умови для модернізації будинків погіршилися через непевність у плануванні та зростання вартості будівельних робіт і фінансування. Проте, багато ОСББ продовжують реалізувати проекти з модернізації будинків за підтримки Фонду. У 2023 році наглядова рада Фонду ухвалила нову стратегію з урахуванням змін у рамкових умовах: незважаючи на складну ситуацію, до 2026 року можуть бути модернізовані до 808 будинків. Аби задовольнити зростаючу потребу в децентралізованих рішеннях з енергозабезпечення, у 2024 році Фонд розпочав реалізацію програми «ГрінДім». Мета програми – підтримка застосування відновлюваних джерел енергії у багатоквартирних будинках задля зниження вартості електроенергії та забезпечення стабільності енергопостачання під час відключень у системах централізованого постачання електроенергії.

Індивідуальний тепловий пункт, встановлений у багатоквартирному будинку за програмою «Енергодім» у м. Світловодськ.

Представники Фонду енергоефективності, GIZ та ОСББ обговорюють за провадження відновлюваних джерел енергії в житловому секторі України.

«Вважаю реалізований проект з енергоефективності великим успіхом»

Василь Коцюк, керівник одного з п'ятнадцяти ОСББ, які брали участь у пілотному проекті.

Наші результати: модернізовано 396 будинків

- 396 проектів з енергетичної модернізації будинків були успішно завершені (повністю або частково) за підтримки Фонду. Завдяки модернізації, рівень енерговитрат на кожен модернізований будинок знижено приблизно на 34 відсотки.
- У 34 українських університетах було підготовлено 114 тренерів з енергоаудиту, які, у свою чергу, вже провели приблизно 60 тренінгів для понад 600 осіб. У 2021 році для університетів-партнерів було підготовлено посібник з підготовки енергоаудиторів багатоквартирних будинків та проведено 5 тренінгів для понад 40 фахівців з будівництва з метою підвищення якості теплоізоляції багатоквартирних будинків.
- Ми підтримуємо діджиталізацію в роботі Фонду: починаючи з 2020 року, заявки на отримання допомоги з фінансування можна подавати та відстежувати онлайн, а з 2023 року працює цифровий маркетплейс для отримання необхідних послуг, учасниками якого є власники житла та будівельні компанії. Наприкінці 2023 року було створено онлайн-калькулятор для розрахунку проектних витрат та витрат з фінансування.
- До кінця 2023 року ми виконували функцію інтерфейсу для проектів Міжнародної кліматичної ініціативи в Україні, а також сприяли обміну з організаціями-виконавцями Ініціативи у форматі воркшопів, випусків новин та спільної вебсторінки.

«Не лише наш будинок пройшов енергомодернізацію – завдяки процедурі подання заявок наші сусіди також об'єдналися та познайомилися між собою. Нові мешканці ще досі кажуть, якою дружньою є атмосфера в нашому об'єднанні співвласників. Я вважаю це великим успіхом».

Видавець:
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Офіси компанії: Бонн та Ешборн

GIZ Україна
Підтримка національного Фонду енергоефективності та програми екологічних реформ (S2I) в Україні
вул. Антоновича 16б
01004 Київ, Україна
www.giz.de/ukraine-ua

Місце та рік публікації: Київ, 01/2025

Дизайн: Дмитро Нікулін

Фото: стор. 1: © GIZ/Анастасія Смолієнко, © GIZ; стор.2: @ Фонд енергоефективності, © GIZ/Станіслав Коник

Текст: Йорн Леонхардт

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням
Федерального міністерства економіки й захисту клімату (BMWK)